

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2009 m. kovo 5 d.*

Byloje C-545/07

dėl *Sofytski gradski sad* (Bulgarija) 2007 m. lapkričio 19 d. Sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2007 m. gruodžio 4 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Apis-Hristovich EOOD

prieš

Lakorda AD,

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas K. Lenaerts (pranešėjas), teisėjai T. von Danwitz, R. Silva de Lapuerta, E. Juhász ir J. Malenovský,

* Proceso kalba: bulgarų.

generalinė advokatė E. Sharpston,
posėdžio sekretorius N. Nanchev, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2008 m. lapkričio 27 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Apis-Hristovich EOOD*, atstovaujamos *advokati* E. Marcov ir A. Andréev,

- *Lakorda AD*, atstovaujamos *advokati* D. Mateva ir M. Mladenov,

- Bulgarijos vyriausybės, atstovaujamos E. Petranova ir D. Drambozova, bei A. Ananiev,

- Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos N. Nikolova ir H. Krämer,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinės advokatės nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 1996 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 96/9/EB dėl duomenų bazių teisinės apsaugos (OL L 77, p. 20; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 15 t., p. 459) 7 straipsnio 1 ir 2 dalių aiškinimu.
- 2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant oficialių teisinių duomenų elektroninėmis bazėmis prekiaujančių dviejų Bulgarijos bendrovių *Apis-Hristovich EOOD* (toliau – *Apis*) ir *Lakorda AD* (toliau – *Lakorda*) ginčą.

Teisinis pagrindas

- 3 Remiantis Direktyvos 96/9 1 straipsniu, jos tikslas yra „bet kokio pobūdžio duomenų bazių teisinė apsauga“.
- 4 Direktyvos 1 straipsnio 2 dalyje duomenų bazės sąvoka aptariamoms direktyvos taikymo tikslu apibrėžiama kaip „pavienių darbų, duomenų ar kitokios metodiškai arba sistemingai sutvarkytos ir individualiai elektroniniu arba kitokiu būdu prieinamos medžiagos rinkinys“.

5 Pagal tos pačios direktyvos 1 straipsnio 3 dalį „šia direktyva reglamentuojama apsauga netaikoma kompiuterinėms programoms, naudojamoms elektroniniu būdu pasiekiamų duomenų bazių sudarymui arba tvarkymui“.

6 Direktyvos 96/9 2 straipsnyje nurodyta:

„Ši direktyva neturi pažeisti Bendrijos nuostatų dėl:

a) teisinės kompiuterinių programų apsaugos;

<...>“

7 Šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje „duomenų bazėms, kurios pagal duomenų parinkimą ir išdėstymą, yra autoriaus intelektualinės veiklos rezultatas“ nustatoma autorių teisių apsauga.

8 Tos pačios direktyvos 7 straipsnyje „Apsaugos objektas“ įtvirtinama *sui generis* teisė:

„1. Valstybės narės numato duomenų bazės, pasižyminčios pakankamai didelėmis jos duomenų gavimo, tikrinimo ir pateikimo kokybinėmis ir (arba) kiekybinėmis investicijomis, sudarytojiu teisę neleisti perkelti ir (arba) panaudoti visos tokių duomenų bazės arba esminės jos dalies, kokybiškai ir (arba) kiekybiškai ją įvertinus.

2. Šiame skyriuje:

- a) „perkėlimas“ – tai nuolatinis arba laikinas visų bazės duomenų arba esminės jų dalies perkėlimas į kitą laikmeną bet kokiomis priemonėmis ir bet kokia forma;

- b) „panaudojimas“ – tai bazės duomenų arba esminės jų dalies pateikimas visuomenei platinant kopijas, nuomojant, operatyviosios (on-line) sistemos pagrindu arba kitais informacijos perdavimo būdais. Pačiam teisės savininkui arba su jo leidimu kartą pardavus duomenų bazės kopiją Bendrijoje, prarandama teisė kontroliuoti kopijos perpardavimą Bendrijos teritorijoje.

Viešas skolinimas nelaikomas nei perkėlimu, nei panaudojimu.

3. Pirmoje šio straipsnio dalyje minima teisė gali būti perduota, perleista arba suteikta pagal licenciją.

4. Šio straipsnio 1 dalyje numatyta teisė taikoma neatsižvelgiant į duomenų bazės tinkamumą būti apsaugotai autorių ar kitomis teisėmis. Be to, ji taikoma, neatsižvelgiant į tokios bazės duomenų tinkamumą būti apsaugotiems autorių ar kitomis teisėmis. Duomenų bazių apsauga pagal šio straipsnio 1 dalyje numatytą teisę nepažeidžia patiems duomenims arba jų turiniui galiojančių teisių.

5. Pasikartojantis ir sistemingas duomenų bazės nedidelių dalių perkėlimas ir (arba) panaudojimas, reikalaujantis veiksmų, kurie nebūdingi normaliam duomenų bazių naudojimui arba kurie nepagrįstai pažeidžia teisėtus duomenų bazės sudarytojo interesus, nėra leidžiamas.“ (Pataisytas vertimas)

- 9 Bulgarijos Respublikos teisėje duomenų bazių teisinę apsaugą reglamentuoja iš dalies pakeisto Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo (Zakon za avtorskoto pravo i srodnite mu prava, *Darzhaven vestnik* Nr. 56, 1993 m. birželio 29 d.) redakcija, paskelbta 2006 m. rugsėjo 5 d. *Darzhaven vestnik* Nr. 73 (toliau – ZAPSP). Direktyvos 96/9 1 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatos buvo perkeltos ZAPSP papildomų nuostatų 2 straipsnio 13 punktu, o šios direktyvos 7 straipsnio nuostatos – minėto įstatymo 93b straipsniu ir 93c straipsnio 1 dalimi.

Faktinės pagrindinės bylos aplinkybės ir prejudiciniai klausimai

- 10 *Apis* kreipėsi į *Sofiyski gradski sad* (Sofijos miesto teismas), prašydama, pirma, nutraukti *Lakorda* vykdomą tariamai neteisėtą modulių „Apis pravo“ (Apis teisė) ir „Apis praktika“ (Apis teismų praktika), įeinančių į bendrą teisinės informacijos sistemą

„Apis 5x“ (pagrindinės bylos aplinkybių metu), vėliau – „Apis 6“, esminių dalių perkėlimą ir panaudojimą bei, antra, atlyginti ieškovei pagrindinėje byloje *Lakorda* veiksmams padarytus nuostolius.

- 11 *Apis* teigia esanti duomenų bazių gamintoja ZAPSP prasme ir padariusi dideles investicijas rinkdama modulių „Apis pravo“ ir „Apis praktika“ duomenis, juos tikrindama, sistemindama ir atnaujindama. Su šiomis investicijomis susijusi pagrindinė veikla apėmė duomenų skaitmeninimą, konvertavimą, korektūrą, techninį apdorojimą, norminių aktų tekstų konsolidavimą ir teisinį apdorojimą.
- 12 *Apis* nurodo, kad jos informatikos skyriuje anksčiau dirbęs asmenys prieš įkurdami *Lakorda* neteisėtai perkėlė esminę dalį jos modulių, o tai leido *Lakorda* sukurti ir 2006 m. rugsėjo mėn. išleisti į rinką jos pačios modulius „Balgarsko pravo“ (Bulgarijos teisė) ir „Sadebna praktika“ (teismų praktika), įeinančius į bendrą teisinės informacijos sistemą „Lakorda legis“.
- 13 *Apis* teigia, kad *Lakorda* be jos leidimo perkėlė iš modulio „Apis pravo“ daugiau kaip 19 700 suvestinės redakcijos dokumentų tekstų, įskaitant galiojančius norminius aktus, jų pakeitimus, panaikinančius aktus bei nenorminius aktus. Be to, iš modulio „Apis pravo“ buvo perkelta ir panaudota „Lakorda legis“ sistemoje daugiau kaip 2 500 anksčiau redakcijos 2001 m.–2006 m. laikotarpio norminių aktų. Taigi *Lakorda* iš minėto modulio perkėlė ir panaudojo 82,5 % visų dokumentų, t. y. kiekybiniu požiūriu esminę jo turinio dalį.
- 14 Be to, *Apis* teigimu, iš modulio „Apis praktika“ *Lakorda* perkėlė ir įtraukė į savo modulį „Sadebna praktika“ 2516 niekur neskeltbūtų teismų dokumentų, kuriuos *Apis* gavo

atitinkamų teismų leidimu, o tai, *Apis* manymu, yra kokybiniu požiūriu esminė modulio „*Apis* praktika“ dalis, atsižvelgiant į šios neskelbtos teismų praktikos ypatingą vertę.

- 15 *Apis* teigimu, *Lakorda* perkėlė ir panaudojo ne tik moduliuose „*Apis* pravo“ ir „*Apis* praktika“ surinktus dokumentu tekstus, bet ir su šiais dokumentais susijusius duomenis, t. y. nuorodas į dokumentus ir teises tam tikrų terminų ir sąvokų apibrėžtis. Šiuos be leidimo atliktus veiksmus parodo tai, kad *Lakorda* moduliuose yra požymių, analogiškų *Apis* modulių požymiams, pavyzdžiui, redakcinių pastabų, nuorodų į dokumentų vertimą į anglų kalbą, darbo komandų, paraščių, aktyviųjų nuorodų ir aktų chronologiją rodančių tekstų.
- 16 *Lakorda* neigia bet kokią neteisėtą *Apis* modulių perkėlimą ir panaudojimą. Ji teigia, kad jos sistema „*Lakorda legis*“ yra savarankiškos 215 000 BGN investicijos rezultatas. Kuriant šią sistemą dalyvavo programuotojų, teisininkų ir administratorių kolektyvas bei buvo panaudotos unikalios kompiuterio programos, skirtos duomenų bazių kūrimui, atnaujinimui ir atkūrimui bei leidžiančios daug greitesnį ir produktyvesnį nei kitos teisinės informacijos sistemos duomenų apdorojimą ir prieigą prie informacijos. Be to, šiems moduliams būdinga iš esmės kitokia struktūra, palyginti su *Apis* moduliais.
- 17 *Lakorda* teigia, jog tam, kad įgyvendintų savo projektą, ji užmezgė santykius su įvairiomis nacionalinėmis ir Europos institucijomis. Taip pat ji naudojo informaciją iš viešai prieinamų šaltinių, pavyzdžiui, *Daržaven Vestnik* (Bulgarijos Respublikos oficialusis leidinys) ir nacionalinių institucijų bei teismų oficialių tinklapių, ir tai paaiškina didelį jos ir *Apis* modulių turinio panašumą bei tik tam tikrų analogiškų *Apis* moduliams požymių, kaip antai nuorodos į vertimą bei darbo komandos, buvimą. Apskritai pagal ZAPSP valstybės institucijų aktams netaikoma autorių teisių apsauga.

- 18 *Lakorda* priduria, kad didžioji dauguma „Lakorda legis“ sistemoje esančių redakcinių pastabų ir aktyviųjų nuorodų buvo sukurtos individualiai, remiantis labai detaliu surinktų aktų sisteminiu apdorojimu, klasifikavimu ir žymėjimu. Minėtoje sistemoje yra 1 200 000 atskirai prieinamų ir susistemintų duomenų bei daugiau kaip 2 700 000 aktyviųjų nuorodų, sukurtų pagal unikalų atpažinimo ir išdėstymo metodą. Be to, yra atitinkamose *Lakorda* ir *Apis* informacinėse sistemose surinktų teismų sprendimų esminių skirtumų, pasireiškiančių skirtingų svarbiausių konkretaus sprendimo dalių nurodymu. Dėl *Apis* moduliams būdingos redagavimo technikos *Lakorda* nurodo, kad tai yra visuotinai priimtinos bulgarų kalbos skyrybos taisyklės.
- 19 *Sofiyski gradski sad* nurodo, kad siekdamas nustatyti, ar jo nagrinėjamoje byloje buvo padarytas pažeidimas, jis turi išaiškinti ir pritaikyti ZAPSP 93c straipsnio 1 dalį, kuria perkeliama Direktyvos 96/9 7 straipsnio 2 dalis.
- 20 Pabrėždamas, pirma, kad pagrindinės bylos esminis klausimas yra *Lakorda* atliktas tariamai neteisėtas *Apis* priklausančių modulių turinio perkėlimas ir, antra, kad šį turinį sudaro valstybės institucijų nuolat keičiami, pildomi ir naikinami aktai, minėtas teismas mano, kad siekiant nustatyti galimą ZAPSP pažeidimą svarbu tiek nustatyti šio tariamo perkėlimo momentą, tiek žinoti, ar tai yra nuolatinis ar laikinas perkėlimas.
- 21 Kadangi šios dvi sąvokos nėra apibrėžtos ZAPSP, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar aiškinant Direktyvos 96/9 7 straipsnio 2 dalies a punkte esančias sąvokas „nuolatinis“ ir „laikinas“ reikia taikyti kriterijų, pagrįstą perkėlimo veiksmo trukme ar perkeltų duomenų saugojimo kitoje laikmenoje trukme. Jis mano, kad jei būtų remiamasi antruoju kriterijumi, reikėtų patikrinti, ar duomenų bazė, iš kurios tariami buvo perkelti duomenys, ilgalaikiam saugojimui buvo įrašyta į kokią nors techninę įrangą (*hardware*) ir todėl tai buvo nuolatinis perkėlimas, ar, atvirkščiai, ši duomenų bazė buvo laikinai išsaugota kompiuterio operatyviojoje atmintyje ir todėl reikia kalbėti apie laikiną perkėlimą.

- 22 Kadangi *Lakorda* teigia, kad prekių moduliai „Apis pravo“ ir „Apis praktika“ sudaro kiekybiniu požiūriu nedidelę dalį jai priklausančios „Lakorda legis“ duomenų bazės, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano turįs išaiškinti sąvoką „kiekybiniu požiūriu esminė dalis“ Direktyvos 96/97 straipsnio 1 ir 2 dalių prasme. Šiuo atžvilgiu teismui neaišku, ar nustatant tokios dalies perkėlimo faktą reikia lyginti iš minėtų modulių paimtų duomenų kiekį su kiekviename iš *Lakorda* priklausančių modulių esančių duomenų kiekiu, ar su visuose *Lakorda* moduluose esančių duomenų visuma.
- 23 *Apis* teiginys, kad modulyje „Apis praktika“ yra teismų dokumentų, gautų iš teismų, kurių praktika nėra viešai prieinama, verčia prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusį teismą abejoti, ar tinkamas kriterijus nustatant kokybiniu požiūriu esminę duomenų bazės turinio dalį Direktyvos 96/97 7 straipsnio 1 ir 2 dalių prasme yra duomenų prieinamumas jų rinkimo prasme, ar šių duomenų informacinė reikšmė.
- 24 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar nustatant perkėlimo faktą Direktyvos 96/97 7 straipsnio prasme reikia lyginti ne vien pačias duomenų bazes, bet ir joms valdyti naudojamas kompiuterio programas.
- 25 Susidūręs su šiais aiškinimo sunkumais, *Softyski gradski sad* nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Kaip reikia aiškinti ir skirti sąvokas „perkėlimas visam laikui“ ir „laikinas perkėlimas“, nustatant:

- elektroniniu būdu prieinamos duomenų bazės turinio perkėlimo faktą Direktyvos (96/9) 7 straipsnio 2 dalies a punkto prasme (?)

 - koku momentu darytina prielaida dėl elektroniniu būdu prieinamos duomenų bazės perkėlimo Direktyvos (96/9) 7 straipsnio 2 dalies a punkto prasme (?)

 - kokią reikšmę nustatant perkėlimą turi naujos modifikuotos duomenų bazės sukūrimas taip perkeltų duomenų turinio pagrindu?
2. Kokį kriterijų reikia taikyti aiškinant sąvoką „kiekybiniu požiūriu esminės dalies perkėlimas“, kai duomenų bazės yra sugrupuotos ir naudojamos atskiruose pogrupuose, kurie yra savarankiškos rinkos prekės? Ar kriterijus yra visoje rinkoje platinamos prekės duomenų bazės apimtis, ar vis dėlto jos apimtis atitinkamame pogrupyje?
3. Ar aiškinant sąvoką „kokybiniu požiūriu esminė dalis“ kaip kriterijų reikia naudoti aplinkybę, kad tam tikra tariamai perkeltų duomenų rūšis buvo gamintojo gauta iš viešai neprieinamo šaltinio ir todėl šiuos duomenis buvo galima gauti tik perkėlus juos iš šio gamintojo duomenų bazės?
4. Kokius kriterijus reikia taikyti nustatant duomenų perkėlimo iš elektroniniu būdu prieinamos duomenų bazės faktą? Ar perkėlimo fakto įrodymas gali būti tai, kad

gamintojo duomenų bazei būdingi bruožai, kaip antai ypatinga struktūra, pastabos, nuorodos, darbo komandos, paraštės, aktyviosios nuorodos ir tekstų redakcijos, taip pat aptinkami tariamo pažeidėjo duomenų bazėje? Ar šiuo atžvilgiu turi reikšmės skirtingos dviejų ginčijamų duomenų bazių originalios organizacinės struktūros?

5. Ar nustatant perkėlimo faktą turi reikšmės duomenų bazei valdyti naudojama kompiuterio programa ar sistema, kuri nėra duomenų bazės dalis?

6. Kadangi pagal Direktyvą (96/9) ir Teisingumo Teismo praktiką „kiekybiniu ir kokybiniu požiūriu esminė duomenų bazės dalis“ siejama su didelėmis investicijomis duomenų bazei sudaryti, tikrinti ar apipavidalinti, kaip reikia aiškinti šias sąvokas viešai prieinamų valstybės valdžios institucijų norminių ir individualių aktų, jų oficialių vertimų ir teismų praktikos atveju?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl priimtinumų

- ²⁶ *Lakorda* mano, kad siekiant išspręsti pagrindinį ginčą nebūtina pateikti prašymo priimti prejudicinį sprendimą.

- 27 Šiuo klausimu *Lakorda* nurodo, kad ginčas nesusijęs su tokių sąvokų kaip „perkėlimas“ ar „esminė duomenų bazės turinio dalis“ aiškinimu pagal Direktyvą 96/9. Ji teigia, kad perkėlimo sąvoka yra apibrėžta Bulgarijos teisėje ir kad prašyme priimti prejudicinį sprendimą nurodytos šios direktyvos nuostatos jau buvo Teisingumo Teismo išaiškintos. Ji priduria, kad, kiek tai susiję su tariamai neteisėtu perkėlimu, kuriuo jį kaltinama, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pajėgus įvertinti šalių pateiktus įrodymus, remdamasis, be kita ko, gautais pagrindinės bylos sprendimo tikslu jo paskirtos techninės ir buhalterinės ekspertizės aktais, nesant būtinumo kreiptis į Teisingumo Teismą.
- 28 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką tik bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas, atsakingas už sprendimo priėmimą, atsižvelgdamas į konkrečios bylos aplinkybes, turi įvertinti prejudicinio sprendimo reikalavimą, kad galėtų priimti savo sprendimą, bei Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą (1995 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Bosman*, C-415/93, Rink. p. I-4921, 59 punktas; 2008 m. sausio 31 d. Sprendimo *Centro Europa 7*, C-380/05, Rink. p. I-349, 52 punktas ir 2008 m. gruodžio 16 d. Sprendimo *Michaniki*, C-213/07, Rink. p. I-9999, 32 punktas).
- 29 Todėl tuo atveju, kai pateikiami klausimai susiję su Bendrijos teisės išaiškinimu, Teisingumo Teismas iš principo turi priimti sprendimą (žr., be kita ko, 2003 m. vasario 25 d. Sprendimo *IKA*, C-326/00, Rink. p. I-1703, 27 punktą ir minėto sprendimo *Michaniki* 33 punktą).
- 30 Atsisakyti priimti sprendimą dėl nacionalinio teismo pateikto prejudicinio klausimo galima, tik jeigu yra akivaizdu, kad prašomas Bendrijos teisės išaiškinimas neturi jokio ryšio su pagrindinės bylos aplinkybėmis arba dalyku, jeigu problema hipotetinė arba jeigu Teisingumo Teismas neturi būtinos faktinės ir teisinės informacijos, kad naudingai atsakytų į jam pateiktus klausimus (žr., be kita ko, 2001 m. kovo 13 d. Sprendimo *PreussenElektra*, C-379/98, Rink. p. I-2099, 39 punktą ir minėto sprendimo *Michaniki* 34 punktą).

- 31 Vis dėlto pažymėtina, kad nagrinėjama byla nepatenka nė į vieną iš pirmesniame punkte įvardytų kategorijų. Atvirkščiai, iš prašyme priimti prejudicinį sprendimą esančio pagrindinės bylos teisinių ir faktinių aplinkybių aprašymo matyti ir tai, beje, buvo patvirtinta posėdyje, kad prašymą pateikusio teismo nagrinėjamos bylos sprendimui šiam teismui būtina gauti nemažai patikslinimų dėl kokybinių ir kiekybinių požiūriu „esminės duomenų bazės dalies“ ir „perkėlimo“ sąvokų Direktyvos 96/9 7 straipsnio prasme.
- 32 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad pagal EB 234 straipsnyje numatytą procedūrą, grindžiamą griežtu nacionalinių teismų ir Teisingumo Teismo kompetencijos atskyrimu, bet koks nagrinėjamų faktinių aplinkybių įvertinimas priskiriamas nacionalinio teismo kompetencijai. Tačiau kad šiam teismui pateiktų naudingą atsakymą, Teisingumo Teismas gali, bendradarbiaudamas su juo, pateikti nacionaliniam teismui visas, Teisingumo Teismo manymu, reikalingas nuorodas (žr. 2008 m. liepos 1 d. Sprendimo *MOTOE*, C-49/07, Rink. p. I-4863, 30 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 33 Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą reikia pripažinti priimtinu.

Dėl esmės

- 34 Pirmasis, ketvirtasis ir penktasis klausimai, kuriuos tikslinga nagrinėti kartu, susiję daugiausia su Direktyvoje 96/9 vartojama perkėlimo, kaip fizinio duomenų perdavimo, sąvoka. Antrasis, trečiasis ir šeštasis klausimai, kuriuos tikslinga sujungti, kad būtų nagrinėjami bendrai, iš esmės susiję su toje pačioje direktyvoje vartojama kokybinių ir kiekybinių požiūriu esminės duomenų bazės turinio dalies sąvoka.

Dėl pirmojo, ketvirtojo ir penktojo klausimų, susijusių su „perkėlimo“ sąvoka Direktyvos 96/9 7 straipsnio prasme

- 35 Savo pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas prašo išaiškinti Direktyvos 96/9 7 straipsnio 2 dalies a punkte perkėlimo sąvokai apibrėžti vartojamas „nuolatinio perkėlimo“ ir „laikino perkėlimo“ sąvokas. Jis taip pat klausia, pirma, kokių momentu laikomas įvykusi elektroniniu būdu prieinamos duomenų bazės turinio perkėlimas ir, antra, ar nustatant perkėlimo faktą turi reikšmės tai, kad vienos duomenų bazės tariamai perkeltas turinys buvo panaudotas kuriant naują modifikuotą duomenų bazę.
- 36 Ketvirtasis klausimas iš esmės susijęs su tuo, kokią reikšmę nustatant duomenų perkėlimo iš elektroniniu būdu prieinamos duomenų bazės faktą turi, pirma, aplinkybė, kad šiai duomenų basei būdingi materialūs ir techniniai bruožai taip pat aptinkami tariamo *sui generis* teisės pažeidėjo duomenų bazėje ir, antra, skirtingos dviejų duomenų bazių organizacinės struktūros.
- 37 Penktuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar nustatant perkėlimo faktą turi reikšmės duomenų basei valdyti naudojama kompiuterio programa, kuri nėra duomenų bazės dalis.
- 38 Šiuo klausimu primintina, kad perkėlimo sąvoka apibrėžta Direktyvos 96/9 7 straipsnio 2 dalies a punkte kaip „nuolatinis arba laikinas visų bazės duomenų arba esminės jų dalies perkėlimas į kitą laikmeną bet kokiomis priemonėmis ir bet kokia forma“.
- 39 Kadangi perkėlimo sąvoka vartojama įvairiose Direktyvos 96/9 7 straipsnio nuostatose, į nagrinėjamus klausimus reikia atsakyti atsižvelgiant į bendrą šio straipsnio kontekstą

(šiuo klausimu žr. 2008 m. spalio 9 d. Sprendimo *Directmedia Publishing*, C-304/07, Rink. p. I-7565, 28 punktą).

- 40 Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad, atsižvelgiant į Direktyvos 96/9 7 straipsnio 2 dalies a punkte apibrėžiant perkėlimo sąvoką vartojamus žodžius bei į Bendrijos teisės aktų leidėjo įtvirtinta *sui generis* teise siekiama tikslą (šiuo klausimu žr. 2004 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *The British Horseracing Board ir kt.*, C-203/02, Rink. p. I-10415, 45, 46 ir 51 punktus bei minėto sprendimo *Directmedia Publishing* 31–33 punktus), šią sąvoką minėto 7 straipsnio kontekste reikia suprasti plačiai, t. y. kaip apimančią bet kokią be leidimo įvykdytą viso ar dalies duomenų bazės turinio pasisavinimą, nepaisant jo pobūdžio ir formos (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *The British Horseracing Board* 51 ir 67 punktus bei minėto sprendimo *Directmedia Publishing* 34, 35, 37 ir 38 punktus).
- 41 Šiuo atžvilgiu lemiamas kriterijus yra tai, ar buvo įvykdytas visos ar dalies atitinkamos duomenų bazės duomenų „perkėlimas“ į kitą tos pačios ar kitokios rūšies laikmeną. Toks perkėlimas suponuoja tai, kad visi ar dalis atitinkamos duomenų bazės duomenų atsiduria kitoje nei pirminės duomenų bazės laikmenoje (žr. minėto sprendimo *Directmedia Publishing* 36 punktą).
- 42 Šiomis aplinkybėmis, kiek tai susiję su prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pirmuoju klausimu, pažymėtina, kad, kaip matyti iš pačios Direktyvos 96/9 7 straipsnio 2 dalies a punkto formuluotės, Bendrijos teisės aktų leidėjas ketino įtraukti į „perkėlimo“ sąvoką 7 straipsnio prasme ne tik „nuolatinį perkėlimą“, bet ir „laikiną perkėlimą“ atitinkančius veiksmus.
- 43 Kaip Europos Bendrijų Komisija patikslino per posėdį, teisės akto leidėjo tikslas buvo aiškiai išvengti *de minimis* taisyklės aiškinant ir taikant „perkėlimo“ sąvoką pagal Direktyvos 96/9 7 straipsnį. Be to, kaip Komisija taip pat patvirtino per posėdį, pačia direktyva neabejotinai nesiejama jokių konkrečių teisinių pasekmių su konkretais

perkėlimo nuolatinio ar laikino pobūdžiu. Vis dėlto klausimas dėl nuolatinio ar laikino perkėlimo buvimo gali pagal konkrečią nacionalinę teisę turėti reikšmės įvertinant saugomos duomenų bazės gamintojo *sui generis* teisės galimo pažeidimo sunkumą ar tokiu pažeidimu padarytos žalos atlyginimo mastą.

- 44 Pritariant Komisijai reikia manyti, kad nuolatinis ir laikinas perkėlimas skiriasi iš originalios duomenų bazės perkeltų duomenų saugojimo kitoje laikmenoje trukme. Nuolatinis perkėlimas yra tuomet, kai šie duomenys įrašomi į kitą, ne originalią, laikmeną ilgam laikui, o laikino perkėlimo atveju šie duomenys kitoje laikmenoje, pavyzdžiui, kompiuterio operatyviojoje atmintyje, išsaugomi ribotą laiką.
- 45 Perkėlimo iš elektroniniu būdu prieinamos duomenų bazės momentu reikia laikyti perkeltų duomenų įrašymo į kitą, ne originalios duomenų bazės, laikmeną momentą, nesvarbu, ar šis įrašymas yra nuolatinio ar laikino pobūdžio.
- 46 Be to, perkėlimu siekiamas tikslas nėra svarbus nustatant perkėlimo faktą. Taigi nesvarbu, kad nagrinėjamu perkėlimu būtų siekiama sukurti kitą, su pradine duomenų baze konkuruojančią ar nekonkuruojančią tokio paties ar skirtingo dydžio, duomenų bazę arba kad šis veiksmas būtų komercinės ar nekomercinės veiklos, kuria nesiekama sukurti duomenų bazės, dalis (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Directmedia Publishing* 46 ir 47 punktus bei juose nurodytą teismų praktiką).
- 47 Kaip matyti iš Direktyvos 96/9 38 konstatuojamosios dalies, perkėlimo sąvokos aiškinimo tikslais taip pat nėra svarbu, kad perkėlus saugomos duomenų bazės

duomenis į kitą laikmeną atitinkami elementai išdėstomi ar susisteminami kitokia tvarka nei pirminėje duomenų bazėje (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Directmedia Publishing* 39 punktą).

48 Dėl šios priežasties ir atsižvelgiant į technines elektroninių duomenų bazių pertvarkymo galimybes aplinkybė, kad vienos tokios *sui generis* teisės saugomos duomenų bazės visas turinys ar jo dalis modifikuoti aptinkama kitoje duomenų bazėje, savaime nekliudo pripažinti perkėlimo fakto. Tas pats pasakytina apie nacionalinio teismo ketvirtajame klausime nurodytą aplinkybę, susijusią su dviejų atitinkamų duomenų bazių organizacinės struktūros skirtumais.

49 Šiuo klausimu taip pat reikia pažymėti, kad jei būtų nustatyta, o tai yra prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo kompetencija, jog *sui generis* teisės saugomos duomenų bazės turinys ar esminė jo dalis be bazės kūrėjo leidimo buvo perkelta į kitam asmeniui priklausančią laikmeną, siekiant vėliau ją pateikti viešam naudojimui, pavyzdžiui, kaip kitą, galbūt modifikuotą, duomenų bazę, ši aplinkybė, be perkėlimo fakto, atskleistų panaudojimo faktą Direktyvos 96/9 7 straipsnio prasme, nes panaudojimo sąvoka apima bet kokią saugomos duomenų bazės turinio ar esminės jo dalies pateikimą visuomenei be leidimo (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *The British Horseracing Board ir kt.* 61 ir 67 punktus).

50 Kaip pažymi Komisija, taip pat svarbu pabrėžti, kad aplinkybė, kurios buvimą taip pat turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, jog saugomos duomenų bazės duomenų perkėlimas atliktas siekiant sukurti naują, su pradine duomenų baze konkuruojančią duomenų bazę ir ja prekiauti, prirėkus galėtų turėti reikšmės įvertinant šiais veiksmais pradinės duomenų bazės gamintojui padarytą žalą.

- 51 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo ketvirtajame klausime taip pat nurodyta aplinkybę, kad vienos duomenų bazės turiniui būdingi materialūs ir techniniai bruožai taip pat aptinkami kitos duomenų bazės turinyje, galima aiškinti kaip informacijos perdavimo iš vienos duomenų bazės į kitą, o todėl ir perkėlimo įrodymą. Kaip pabrėžia *Lakorda*, vis dėlto minėtas teismas turi įvertinti, ar šio sutapimo negalima paaiškinti kitais veiksniais, pavyzdžiui, tų pačių šaltinių naudojimu kuriant abi duomenų bazes ir minėtų bruožų buvimu šiuose bendruose šaltiniuose.
- 52 Kaip nurodo Bulgarijos vyriausybė, reikia taip pat pažymėti, kad vien fakto, jog vienos duomenų bazės gamintojo iš visuomenei neprieinamų šaltinių gauti duomenys taip pat aptinkami kito gamintojo duomenų bazėje, nepakanka perkėlimui iš pirmosios duomenų bazės laikmenos į antrosios duomenų bazės laikmeną įrodyti, atsižvelgiant į galimybę, kad antrosios duomenų bazės gamintojas taip pat galėjo gauti šiuos duomenis tiesiogiai iš tų pačių šaltinių, kuriais naudojosi pirmasis gamintojas. Vis dėlto toks faktas gali būti perkėlimo požymis.
- 53 Galiausiai, kaip nurodo Bulgarijos vyriausybė ir Komisija, *Lakorda* pagrindinėje byloje nurodyta aplinkybė, kuria pagrįstas nacionalinio teismo penktasis klausimas, dėl tariamo duomenų bazės pažeidėjo, kuris pažeidė gamintojo *sui generis* teisę, valdymui naudojamos kompiuterinės programos originalumo prireikus, be abejo, galėtų turėti reikšmės, atsižvelgiant į 1991 m. gegužės 14 d. Tarybos direktyvą dėl kompiuterių programų teisinės apsaugos (OL L 122, p. 42; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 114) (šiuo klausimu žr. Direktyvos 96/9 23 konstatuojamąją dalį ir 2 straipsnio a punktą).
- 54 Atvirkščiai, ši aplinkybė pati savaime negali paneigti, kad įtariamo šiuo pažeidimu asmens duomenų bazės laikmenoje esantys visi duomenys ar jų dalis buvo be leidimo perkelti iš saugomos duomenų bazės laikmenos.

55 Atsižvelgiant į pirma išdėstytus argumentus, į pirmąjį, ketvirtąjį ir penktąjį klausimus reikia atsakyti taip:

- Sąvokų „nuolatinis perkėlimas“ ir „laikinas perkėlimas“ Direktyvos 96/97 straipsnio prasme atskyrimas pagrįstas iš saugomos duomenų bazės perkeltų duomenų saugojimo kitoje, ne šios duomenų bazės, laikmenoje trukmės kriterijumi. Perkėlimo minėto 7 straipsnio prasme iš elektroniniu būdu prieinamos saugomos duomenų bazės momentas atitinka duomenų, kurie yra perkėlimo veiksmo objektas, įrašymo į kitą, ne šios duomenų bazės, laikmeną momentą. Ši perkėlimo sąvoka nepriklauso nuo nagrinėjamo veiksmo vykdytojo siekiamo tikslo, galimų jo padarytų perkeltų duomenų turinio pakeitimų bei nagrinėjamų duomenų bazių galimų organizacinės struktūros skirtumų.

- Aplinkybę, kad materialūs ir techniniai vieno gamintojo saugomos duomenų bazės turinio požymiai taip pat aptinkami kito gamintojo duomenų bazės turinyje, galima aiškinti kaip perkėlimo Direktyvos 96/97 7 straipsnio prasme įrodymą, nebent ši sutapimą galima paaiškinti kitais veiksniais nei perkėlimas iš vienos duomenų bazės į kitą. Vien fakto, jog vienos duomenų bazės gamintojo iš visuomenei neprieinamų šaltinių gauti duomenys taip pat aptinkami kito gamintojo duomenų bazėje, nepakanka tokiam perkėlimui įrodyti, tačiau toks faktas gali būti perkėlimo požymis.

- Abiem elektroninėms duomenų bazėms valdyti naudojamų kompiuterio programų pobūdis nėra vertinimo kriterijus nustatant perkėlimo Direktyvos 96/97 7 straipsnio prasme faktą.

Dėl antrojo, trečiojo ir šeštojo klausimų, susijusių su „duomenų bazės turinio esminės dalies“ sąvoka Direktyvos 96/9 7 straipsnio prasme

- 56 Savo antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, kaip reikia aiškinti duomenų bazės turinio „kiekybiniu požiūriu esminės dalies“ perkėlimo sąvoką Direktyvos 96/9 7 straipsnio prasme, kai atitinkamos duomenų bazės duomenų visuma sudaro atskirus „pogrūpius“ (modulius), kurie yra savarankiškos rinkos prekės.
- 57 Trečiuoju klausimu iš esmės siekiama sužinoti, ar aplinkybė, kad tam tikri tariamai iš duomenų bazės perkelti duomenys buvo jos gamintojo gauti iš viešai neprieinamo šaltinio, turi reikšmės aiškinant duomenų bazės turinio kokybiniu požiūriu „esminės dalies“ sąvoką Direktyvos 96/9 7 straipsnio prasme.
- 58 Savo šeštuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, kaip Direktyvos 96/9 7 straipsnio kontekste reikia aiškinti „duomenų bazės turinio esminės dalies“ sąvoką, atsižvelgiant į Teisingumo Teismo praktikoje jau pateiktus paaiškinimus, kai ši duomenų bazė apima viešai prieinamus oficialius dokumentus, kaip antai valstybės vykdomosios valdžios norminius ir individualius aktus, jų oficialų vertimą ir teismų praktiką.
- 59 Dėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pateikto antrojo klausimo primintina, kad pagal Teisingumo Teismo praktiką saugomos duomenų bazės turinio kiekybiniu požiūriu esminės dalies sąvoka reiškia duomenų, perkeltų iš šios duomenų bazės ir (arba) panaudotų, kiekį ir turi būti vertinama pagal visos šios duomenų bazės duomenų kiekį. Jei naudotojas perkelia ir (arba) panaudoja kiekybiniu požiūriu esminę

duomenų bazės, kuriai sukurti reikėjo reikšmingų išteklių, duomenų dalį, investicijos į perkeltą ar panaudotą dalį yra taip pat proporcingai reikšmingos (žr. minėto sprendimo *The British Horseracing Board ir kt.* 70 punktą).

- 60 Tačiau, kaip pažymėjo Komisija, šiuo klausimu reikia pridurti, kad duomenų bazės, į kurios laikmeną tariamai buvo perkelti duomenys iš saugomos duomenų bazės, turinį sudarančių duomenų kiekis neturi jokios reikšmės vertinant saugomos duomenų bazės tariamai perkeltos ir (arba) panaudotos turinio dalies esminį pobūdį.
- 61 Be to, kaip pabrėžė *Apis*, Bulgarijos vyriausybė ir Komisija, vertinti perkėlimo ir (arba) panaudojimo esminį pobūdį kiekybiniu požiūriu bet kuriuo atveju galima tik lyginant su duomenų visuma, kuri gali būti saugoma *sui generis* teisės dėl to, kad, pirma, ji pripažįstama duomenų baze Direktyvos 96/9 1 straipsnio 2 dalies prasme ir, antra, kuriant šią bazę buvo padaryta gana didelių investicijų minėtos direktyvos 7 straipsnio 1 dalies prasme.
- 62 Iš to matyti, kad tokiu atveju, kurį nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo antrajame klausime, kai duomenų visuma susideda iš kelių atskirų „pogrūpių“, siekiant įvertinti, ar tariamai atliktas kurio nors iš šių pogrūpių duomenų perkėlimas ir (arba) panaudojimas susiję su kiekybiniu požiūriu esmine duomenų bazės turinio dalimi, pirmiausia reikia nustatyti, ar pats šis pogrūpis yra duomenų bazė Direktyvos 96/9 prasme (šiuo klausimu žr. 2004 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *Fixtures Marketing*, C-444/02, Rink. p. I-10549, 19–32 punktus) bei atitinka šios direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje įtvirtintus *sui generis* teisės apsaugos suteikimo kriterijus.
- 63 Jei atsakymas yra teigiamas, tariamai perkeltų ir (arba) panaudotų šio pogrūpio duomenų kiekį reikia palyginti su bendru šio pogrūpio turinį sudarančių duomenų kiekiu.

- 64 Jei atsakymas yra neigiamas ir jei duomenų visuma, kurios dalis yra atitinkamas pogrupis, pati sudaro duomenų bazę, kuriai pagal Direktyvos 96/9 1 straipsnio 2 dalį ir 7 straipsnio 1 dalį galima taikyti *sui generis* teisės apsaugą, reikia lyginti iš šio ir galbūt kitų pogrupių tariamai perkeltų ir (arba) panaudotų duomenų kiekį su visa minėta duomenų visuma.
- 65 Šiuo klausimu taip pat reikia pridurti, kad aplinkybės, jog bendrą duomenų visumą sudarantys skirtingi pogrupiai, parduodami kiekvienas atskirai kaip savarankiškos prekės, savaime nepakanka pripažinti juos duomenų bazėmis, kurios gali būti saugomos *sui generis* teisės. Toks pripažinimas grindžiamas ne komerciniais sumetimais, bet minėtos direktyvos 1 straipsnio 2 dalyje ir 7 straipsnio 1 dalyje nurodytų teisinių sąlygų įvykdymu.
- 66 Dėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo trečiojo klausimo reikia pabrėžti, kad pagal Teisingumo Teismo praktiką saugomos duomenų bazės kokybiniu požiūriu esminės dalies sąvoka reiškia investicijų, padarytų siekiant gauti, tikrinti bei pateikti duomenis, kurie yra perkėlimo ir (arba) panaudojimo dalykas, mastą, neatsižvelgiant, ar šis dalykas kiekybiniu požiūriu atitinka esminę saugomos duomenų bazės turinio dalį. Kiekybiniu požiūriu nedidelė duomenų bazės turinio dalis gavimo, tikrinimo arba pateikimo požiūriu gali iš tikrųjų reikšti reikšmingas žmogiškąsias, technines ir finansines investicijas (žr. minėto sprendimo *The British Horseracing Board ir kt.* 71 punktą).
- 67 Be to, remiantis Direktyvos 96/9 46 konstatuojamąja dalimi, pagal kurią *sui generis* teisės buvimas nėra pagrindas, kad atsirastų nauja teisė į duomenų bazę sudarančius darbus, duomenis arba medžiagas, buvo nuspręsta, jog vidinė perkeltų ir (arba) panaudotų medžiagų vertė nesudaro šiuo atžvilgiu tinkamo vertinimo kriterijaus (žr. minėto sprendimo *The British Horseracing Board ir kt.* 72 ir 78 punktus).

- 68 Remiantis tuo, kas buvo priminta šio sprendimo 66 punkte, aplinkybė, kad iš *sui generis* teisės saugomos duomenų bazės tariamai perkelti ir (arba) panaudoti duomenys jos gamintojo buvo gauti iš viešai neprieinamų šaltinių, atsižvelgiant į šiems duomenims rinkti iš minėtų šaltinių panaudotų žmogiškųjų, techninių ir finansinių priemonių svarbą, gali turėti reikšmės vertinant su šių duomenų „gavimu“ susijusių gana didelių investicijų buvimą Direktyvos 96/9 7 straipsnio 1 dalies prasme (šiuo klausimu žr. 2004 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *Fixtures Marketing*, C-46/02, Rink. p. I-10365, 34 ir 38 punktus) ir todėl daryti įtaką pripažįstant šiuos duomenis kokybiniu požiūriu esmine atitinkamos duomenų bazės turinio dalimi.
- 69 Galiausiai dėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo šeštajame klausime nurodytos aplinkybės dėl nagrinėjamose duomenų bazėse esančių viešai prieinamų oficialių dokumentų reikia pabrėžti, kad tiek iš Direktyvos 96/9 1 straipsnio 2 dalyje apibrėžiant duomenų bazę šios direktyvos prasme vartojamų žodžių bendro pobūdžio, tiek iš *sui generis* teisės apsaugos tikslo matyti, kad Bendrijos teisės aktų leidėjas ketino suteikti šiai sąvokai plačią reikšmę, nesaistomą su atitinkamų duomenų visumos materialiu turiniu susijusiais sumetimais (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Fixtures Marketing*, C-444/02, 19–21 punktus).
- 70 Be to, kaip matyti iš Direktyvos 96/9 7 straipsnio 4 dalies, *sui generis* teisė taikoma neatsižvelgiant į duomenų bazės ar jos turinio tinkamumą būti apsaugotiems, be kita ko, autorių teisės.
- 71 Kaip pažymėjo Bulgarijos vyriausybė, iš to išplaukia, kad *Lakorda* nurodyta aplinkybė, jog *Apis* priklausančios teisinės informacinės sistemos duomenys dėl jų oficialaus pobūdžio negali būti saugomi autorių teisės, savaime negali pateisinti šiuos duomenis apimančios visumos nepripažinimo „duomenų baze“ Direktyvos 96/9 1 straipsnio 2 dalies prasme arba šios direktyvos 7 straipsnyje įtvirtintos *sui generis* teisės apsaugos netaikymo šiai visumai.

- 72 Dėl šios priežasties, kaip teigia *Apis*, Bulgarijos vyriausybė ir Komisija, visų ar dalies į vieną visumą surinktų duomenų oficialus pobūdis ir prieinamumas visuomenei neatleidžia prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuo pareigos remiantis visomis svarbiomis faktinėmis aplinkybėmis patikrinti, ar ši visuma sudaro duomenų bazę, kuri gali būti saugoma *sui generis* teisės dėl to, kad jos bendram turiniui rinkti, tikrinti ir (arba) pateikti buvo būtina kiekybiniu ar kokybiniu požiūriu gana didelių investicijų (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Fixtures Marketing*, C-46/02, 32–38 punktus).
- 73 Aplinkybė, kad saugomos duomenų bazės turinį daugiausia sudaro oficialūs, viešai prieinami duomenys, taip pat neatleidžia nacionalinio teismo nuo pareigos patikrinti, siekiant nustatyti esminės šio turinio dalies perkėlimą ir (arba) panaudojimą, ar iš minėtos duomenų bazės tariamai perkelti ir (arba) panaudoti duomenys kiekybiniu požiūriu sudaro esminę šios duomenų bazės dalį, arba prirėikus patikrinti, ar jie sudaro tokią esminę dalį kokybiniu požiūriu, nes jiems rinkti, tikrinti ir pateikti buvo padaryta gana didelių žmogiškųjų, techninių ir finansinių investicijų.
- 74 Atsižvelgiant į pirmiau išdėstytus argumentus, į antrąjį, trečiąjį ir šeštąjį klausimus reikia atsakyti taip:
- Direktyvos 96/9 7 straipsnį reikia aiškinti taip, kad kai bendra duomenų visuma sudaryta iš atskirų pogrupių, siekiant kiekybiniu požiūriu nustatyti duomenų bazės turinio esminės dalies perkėlimo ir (arba) panaudojimo faktą minėto straipsnio prasme, tariamai perkeltų ir (arba) panaudotų kurio nors iš šių pogrupių duomenų kiekį reikia palyginti su bendru šio pogrupio turinį sudarančių duomenų kiekiu, jei pats šis pogrupis sudaro duomenų bazę, atitinkančią *sui generis* teisės apsaugos suteikimo sąlygas. Priešingu atveju ir jei minėta duomenų visuma pati sudaro tokią saugomą duomenų bazę, reikia lyginti iš įvairių šiai visumai priklausančių pogrupių tariamai perkeltų ir (arba) panaudotų duomenų kiekį su bendru šios visumos duomenų kiekiu.

- Aplinkybė, kad iš *sui generis* teisės saugomos duomenų bazės tariamai perkelti ir (arba) panaudoti duomenys jos gamintojo buvo gauti iš viešai neprieinamų šaltinių, atsižvelgiant į šiems duomenims rinkti iš minėtų šaltinių panaudotų žmogiškųjų, techninių ir finansinių priemonių svarbą, gali turėti įtakos šių duomenų pripažinimui kokybiniu požiūriu esmine atitinkamos duomenų bazės turinio dalimi Direktyvos 96/9 7 straipsnio prasme.

- Dalies duomenų bazėje esančių duomenų oficialus pobūdis ir prieinamumas visuomenei neatleidžia nacionalinio teismo nuo pareigos patikrinti, siekiant nustatyti esminės šios duomenų bazės turinio dalies perkėlimą ir (arba) panaudojimą, ar iš minėtos duomenų bazės tariamai perkelti ir (arba) panaudoti duomenys kiekybiniu požiūriu sudaro esminę šios duomenų bazės bendro turinio dalį, arba prireikus patikrinti, ar jie sudaro tokią esminę dalį kokybiniu požiūriu, nes jiems rinkti, tikrinti ir pateikti buvo padaryta gana didelių žmogiškųjų, techninių ir finansinių investicijų.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

⁷⁵ Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

- 1. Sąvokų „nuolatinis perkėlimas“ ir „laikinas perkėlimas“ 1996 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 96/9/EB dėl duomenų bazių**

teisinės apsaugos 7 straipsnio prasme atskyrimas pagrįstas iš saugomos duomenų bazės perkeltų duomenų saugojimo kitoje, ne šios duomenų bazės, laikmenoje trukmės kriterijumi. Perkėlimo minėto 7 straipsnio prasme iš elektroniniu būdu prieinamos saugomos duomenų bazės momentas atitinka duomenų, kurie yra perkėlimo veiksmo objektas, įrašymo į kitą, ne šios duomenų bazės, laikmeną momentą. Ši perkėlimo sąvoka nepriklauso nuo nagrinėjamo veiksmo vykdytojo siekiamo tikslo, galimų jo padarytų perkeltų duomenų turinio pakeitimų bei nagrinėjamų duomenų bazių galimų organizacinės struktūros skirtumų.

Aplinkybę, kad materialūs ir techniniai vieno gamintojo saugomos duomenų bazės turinio požymiai taip pat aptinkami kito gamintojo duomenų bazės turinyje, galima aiškinti kaip perkėlimo Direktyvos 96/9 7 straipsnio prasme įrodymą, nebent šį sutapimą galima paaiškinti kitais veiksniais nei perkėlimas iš vienos duomenų bazės į kitą. Vien fakto, jog vienos duomenų bazės gamintojo iš visuomenei neprieinamų šaltinių gauti duomenys taip pat aptinkami kito gamintojo duomenų bazėje, nepakanka tokiam perkėlimui įrodyti, tačiau toks faktas gali būti perkėlimo požymis.

Abiem elektroninėms duomenų bazėms valdyti naudojamų kompiuterio programų pobūdis nėra vertinimo kriterijus nustatant perkėlimo Direktyvos 96/9 7 straipsnio prasme faktą.

2. Direktyvos 96/9 7 straipsnį reikia aiškinti taip, kad kai bendra duomenų visuma sudaryta iš atskirų pogrupių, siekiant kiekybiniu požiūriu nustatyti duomenų bazės turinio esminės dalies perkėlimo ir (arba) panaudojimo faktą minėto straipsnio prasme, tariamai perkeltų ir (arba) panaudotų kurio nors iš šių pogrupių duomenų kiekį reikia palyginti su bendru šio pogrupio turinį sudarančių duomenų kiekiu, jei pats šis pogrupis sudaro duomenų bazę,

atitinkančią *sui generis* teisės apsaugos suteikimo sąlygas. Priešingu atveju ir jei minėta duomenų visuma pati sudaro tokią saugomą duomenų bazę, reikia lyginti iš įvairių šiai visumai priklausančių pogrupių tariamai perkeltų ir (arba) panaudotų duomenų kiekį su bendru šios visumos duomenų kiekiu.

Aplinkybė, kad iš *sui generis* teisės saugomos duomenų bazės tariamai perkelti ir (arba) panaudoti duomenys jos gamintojo buvo gauti iš viešai neprieinamų šaltinių, atsižvelgiant į šiems duomenims rinkti iš minėtų šaltinių panaudotų žmogiškųjų, techninių ir finansinių priemonių svarbą, gali turėti įtakos šių duomenų pripažinimui kokybiniu požiūriu esmine atitinkamos duomenų bazės turinio dalimi Direktyvos 96/9 7 straipsnio prasme.

Dalies duomenų bazėje esančių duomenų oficialus pobūdis ir prieinamumas visuomenei neatleidžia nacionalinio teismo nuo pareigos patikrinti, siekiant nustatyti esminės šios duomenų bazės turinio dalies perkėlimą ir (arba) panaudojimą, ar iš minėtos duomenų bazės tariamai perkelti ir (arba) panaudoti duomenys kiekybiniu požiūriu sudaro esminę šios duomenų bazės bendro turinio dalį, arba prireikus patikrinti, ar jie sudaro tokią esminę dalį kokybiniu požiūriu, nes jiems rinkti, tikrinti ir pateikti buvo padaryta gana didelių žmogiškųjų, techninių ir finansinių investicijų.

Parašai.